

DBL-16080001050300 Seat No. _____

B. Com. (Sem. V) (CBCS) (WEF 2016) Examination

June – 2022

Business Mathematics & Statistics - I

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(3) જમણી બાજુએ ગુણ દર્શાવ્યા છે.

1 (અ) કાર્લ પિયર્સનની ગુણન પ્રધાતની રીત સમજાવતા તેના ગુણ-દોષો જણાવો. 7.5

(બ) આપેલ માહિતી પરથી કાર્લ પિયર્સનનો સહસંબંધાંક શોધો અને 10
અભિપ્રાય આપો :

X	47	50	33	41	26	45	48	36	45	35
Y	40	28	48	52	38	47	40	52	38	53

2 (અ) સહસંબંધનો અર્થ સમજાવી, સહસંબંધના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત 7.5
સમજાવો.

(બ) આપેલ માહિતી પરથી સહસંબંધાંક શોધો : 10

$$n = 20 \quad \sum X = 550 \quad \sum Y = 400 \quad \sum (x - 25)^2 = 305$$

$$\sum (y - 20)^2 = 320 \quad \text{અને} \quad \sum (x - 25)(y - 20) = 60$$

3 (અ) નિયત સંબંધનો અર્થ સમજાવો. નિયત સંબંધ રેખાની લાક્ષણિકતાઓ 7.5
જણાવો.

(બ) બે નિયત સંબંધ રેખાનાં સમીકરણો $3x + 2y - 26 = 0$ અને 10

$$6x + y - 31 = 0 \quad \text{છે.} \quad \bar{x}, \bar{y}, r \quad \text{અને} \quad \frac{\sigma_x}{\sigma_y} \quad \text{શોધો.}$$

4 (અ) નિશ્ચાયકતાનો આંક અને પ્રમાણ્ય ભૂલ સમજાવો. 7.5

(બ) આપેલ માહિતી પરની નિયત સંબંધ રેખાના સમીકરણો મેળવો અને સહસંબંધાંક શોધો : 10

$$\begin{aligned} \sum X &= 125 & \sum Y &= 100 & \sum X^2 &= 650 & \sum Y^2 &= 440 \\ \sum XY &= 508 & n &= 25 \end{aligned}$$

5 (અ) સંભાવનાની પ્રશિષ્ટ વ્યાખ્યા આપી તેની ધારણાઓ લખો. 7.5

(બ) જો $P(A) = \frac{1}{3}$, $P(\bar{B}) = \frac{1}{4}$ અને $P(A \cap B) = \frac{1}{6}$ હોય તો 10
 $P(A \cap B)$, $P(\bar{A} \cap \bar{B})$ અને $P(\bar{A}/\bar{B})$ શોધો.

6 (અ) યાદચ્છિક પ્રયોગની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણો જણાવો. 7.5

(બ) એક કોથળી Aમાં 2 સફેદ અને 4 કાળા દડાઓ છે અને બીજી કોથળી Bમાં 5 સફેદ અને 7 કાળા દડાઓ છે. કોથળી Aમાંથી એક દડો કાઢી કોથળી Bમાં મૂકવામાં આવે છે અને ત્યાર પછી કોથળી Bમાંથી એક દડો કાઢવામાં આવે તો તે સફેદ દડો હોવાની સંભાવના શોધો. 10

7 (અ) અસતત સંભાવના વિતરણનાં મધ્યક અને વિચરણ શોધવાની રીત સમજાવો. 7.5

(બ) આપેલ માહિતી પરથી : 10

(i) Pની કિંમત શોધો.

(ii) E (x + 1) શોધો.

X	0	1	2	3	4
P(x)	$\frac{1}{10}$	P	$\frac{3}{10}$	P	$\frac{1}{10}$

8 (અ) દ્વિપદી વિતરણ વિશે નોંધ લખો. 7.5

(બ) એક દ્વિપદી વિતરણનો મધ્યક 21 અને પ્ર.વિ. 3 છે. તો n અને Pની કિંમતો શોધો. 5

(ક) એક દ્વિપદી વિતરણમાં $n = 10$, $2P(x=4) = P(x=5)$ છે. તો મધ્યક અને પ્ર.વિ. શોધો. 5

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Do any four.
- (2) All questions carry equal marks.
- (3) Marks are indicated on right side.

- 1 (a) Explain Karl Pearson's product moment method, write merits and demerits of it. 7.5
- (b) Find Karl Pearson's correlation coefficient from the following data and interpret it : 10

X	47	50	33	41	26	45	48	36	45	35
Y	40	28	48	52	38	47	40	52	38	53

- 2 (a) Explaining meaning of correlation. Write types of correlation with practical illustrations. 7.5
- (b) Find coefficient of correlation for the following data : 10

$$n = 20 \quad \sum X = 550 \quad \sum Y = 400 \quad \sum (x - 25)^2 = 305$$

$$\sum (y - 20)^2 = 320 \quad \text{and} \quad \sum (x - 25)(y - 20) = 60$$

- 3 (a) Explain the meaning of regression, state properties of regression lines. 7.5
- (b) The two equations of regression lines are 10
 $3x + 2y - 26 = 0$ and $6x + y - 31 = 0$. Then find $\bar{x}$, $\bar{y}$, r and

$$\frac{\sigma_x}{\sigma_y}.$$

- 4 (a) Explain coefficient of determination and standard error. 7.5
- (b) Find equations of regression lines and coefficient of correlation from given data : 10

$$\sum X = 125 \quad \sum Y = 100 \quad \sum X^2 = 650 \quad \sum Y^2 = 440$$

$$\sum XY = 508 \quad n = 25$$

- 5 (a) Define classical definition of probability and state its assumptions. **7.5**
- (b) If $P(A) = \frac{1}{3}$, $P(\bar{B}) = \frac{1}{4}$ and $P(A \cap B) = \frac{1}{6}$ then find **10**
 $P(A \cup B)$, $P(\bar{A} \cap \bar{B})$ and $P(\bar{A}/\bar{B})$.
- 6 (a) Give definition of Random experiment and state its characteristics. **7.5**
- (b) An urn A contains 2 white and 4 black balls. **10**
 Another urn B contains 5 white and 7 black balls. One ball is transferred from urn A and placed in the B and then one ball is taken from urn B. What is the probability that the ball drawn from the urn B is white?
- 7 (a) Explain how to find mean and variance from the discrete probability distribution. **7.5**
- (b) Find the value of **10**
 (i) P
 (ii) $E(x + 1)$ from the following data :

X	0	1	2	3	4
$P(x)$	$\frac{1}{10}$	P	$\frac{3}{10}$	P	$\frac{1}{10}$

- 8 (a) Write note on Binomial distribution. **7.5**
- (b) The mean and variance of a binomial distribution are 21 and 3 respectively. Find the value of n and P . **5**
- (c) For Binomial distribution $n = 10$, $2 P(x = 4) = P(x = 5)$ then find mean and S.D. **5**